

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO

2020 m. gruodžio 23 d. priimtu Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIV-139 buvo pakeistos GTDĮ¹ 2 ir 10 straipsnių nuostatos.

1. GTDĮ 2 straipsnio 1 dalies 9 punktą papildytas nuostata, įpareigojančia Valstybės kontrolės² darbuotojus ir jų šeimų narius deklaruoti praėjusių kalendorinių metų turta. Iki pakeitimo pareiga deklaruoti turta buvo nustatyta Valstybės kontrolės valstybės kontrolieriui, jo pavaduotojams, valstybės tarnautojams ir jų šeimų nariams, o pagal pakeistas GTDĮ 2 str. 1 d. 9 punkto nuostatas tokia pareiga atsiranda ir visiems kitiems Valstybės kontrolės darbuotojams bei jų šeimų nariams, laikomiems nuolatiniiais Lietuvos gyventojais.

Pagal 2021 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymą³ Valstybės kontrolės darbuotojai – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius, valstybės kontrolieriaus pavaduotojai, administracijos vadovas, valstybiniai auditoriai, darbuotojai, atliekantys kitus vertinimus, taip pat darbuotojai, padedantys įgyvendinti Valstybės kontrolės uždavinius ir (ar) vykdantys vidaus administravimą, įskaitant ūkinio ir (ar) techninio pobūdžio funkcijas.

2020 m. gruodžio 23 d. įstatymas Nr. XIV-139 įsigalioja 2021 m. liepos 1 d., aptarus, kad iki jo įsigaliojimo asmenims, neturėjusiems pareigos deklaruoti turta, šio įstatymo nuostatos taikomos deklaruojant 2021 metais ir vėlesniais metais turimą turta.

Taigi Valstybės kontrolės darbuotojai, iki šio įstatymo įsigaliojimo neturėję pareigos deklaruoti turta (t. y. nesantys valstybės tarnautojais ir neprivalantys deklaruoti 2020 m. gruodžio 31 d. turimą turta dėl šeimų narių 2020 m. eitų pareigų ar kitų GTDĮ 2 str. 1 d. paminėtų priežasčių), ir jų šeimų nariai pirmą kartą turės deklaruoti 2021 m. gruodžio 31 d. turimą turta, 2021 ataskaitinių metų turto deklaracijas⁴ mokesčių administratoriui pateikdami iki 2022 m. gegužės 2 dienos.

2020 m. gruodžio 31 d. turimą turta deklaruoti privalės Valstybės kontrolės darbuotojai, tokią pareigą turėję dar iki 2020 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XIV-139 įsigaliojimo, t. y. gyventojai, turta deklaruojantys dėl šeimų narių 2020 m. eitų pareigų, nurodytų GTDĮ 2 str. 1 dalyje, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti⁵ arba finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunos šeimoms⁶, jų šeimų nariai, ir, kaip ir ankstesniais metais – valstybės kontrolierius, jo pavaduotojai, valstybės tarnautojai, šių asmenų šeimų nariai.

2. GTDĮ 10 straipsnio 2 dalis papildyta nuostata, kad ataskaitinių kalendorinių metų gruodžio 31 d. pareigas Valstybės kontrolėje ėjusių darbuotojų ir jų šeimų narių turto deklaracijų pagrindiniai duomenys yra skelbiami be jų rašytinio sutikimo.

¹ Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymas.

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

³ 2020 m. gruodžio 23 d. įstatymas XIV-135.

⁴ Metinė gyventojų (šeimos) turto deklaracijos FR0001 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. VA-13.

⁵ Pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

⁶ Pagal Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunos šeimoms įstatymą.

Gyventojų, kurių turto deklaracijų duomenys yra vieši, pagrindinius deklaracijų duomenis VMI prie FM⁷ interneto svetainėje www.vmi.lt paskelbia kasmet iki spalio 1 dienos. Pakeistos GTDĮ 10 straipsnio nuostatos, nustatančios Valstybės kontrolės darbuotojų turto deklaracijų duomenų paskelbimą, įsigalioja 2021 m. liepos 1 d., todėl 2020 m. gruodžio 31 d. pareigas Valstybės kontrolėje ėjusių gyventojų, dar iki 2020 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XIV-139 įsigaliojimo turėjusių pareigą deklaruoti turta, ir jų šeimų narių 2020 m. turto deklaracijų pagrindiniai duomenys bus skelbiami jau 2021 metais.

Visų Valstybės kontrolės darbuotojų, ėjusių pareigas Valstybės kontrolėje 2021 m. (ir vėlesnių metų) gruodžio 31 d., o taip pat ir jų šeimų narių turto deklaracijų pagrindiniai duomenys VMI prie FM interneto svetainėje bus skelbiami 2022 m. (ir vėlesniais metais).

Turto deklaracijos, kurių duomenys turi būti skelbiami, yra nustatomos pagal jose įrašytus pareigybių kodus, prasidedančius skaitmeniu 5 (5XX), todėl labai svarbu teikiamose deklaracijose įrašyti tikslų pareigybės kodą. Valstybės kontrolės darbuotojų ir jų šeimų narių pareigybių kodai:

- valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų – 513 kodas (tas pats kaip ir ankstesniais metais),
- valstybės tarnautojų (išskyrus valstybės kontrolierių ir jo pavaduotojus) ir kitų darbuotojų, turinčių pareigą deklaruoti 2020 m. gruodžio 31 d. turimą turta – 534 kodas. Šis kodas taip pat įrašytinas valstybės tarnautojų ir kitų Valstybės kontrolės darbuotojų 2021 m. ir vėlesnių ataskaitinių metų turto deklaracijose,

- visų Valstybės kontrolės valstybės tarnautojų (įskaitant valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų) ir kitų darbuotojų šeimų narių – 588 kodas, išskyrus atvejus, kai Valstybės kontrolės darbuotojų šeimų narių praėjusių kalendorinių metų gruodžio 31 d. duomenys yra skelbiami dėl jų pačių tais metais eitų pareigų.

Pavyzdžiai

1. Valstybės kontrolės darbuotoja (ne valstybės tarnautoja) 2019 m. turta deklaravo kaip savivaldybės tarybos nario (kurio turto deklaracijos duomenys yra skelbiami) sutuoktinė 588 kodu. Deklaruodama 2020 m. gruodžio 31 d. turta, Valstybės kontrolės darbuotoja įrašo 534 pareigybės kodą, o jos sutuoktinis – 511 pareigybės (savivaldybės tarybos nario) kodą.

2. Ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas Valstybės kontrolėje atliekančiam darbuotojui pareiga deklaruoti 2020 m. turimą turta atsirado dėl sutuoktinės – valstybės tarnautojos, dirbančios ministerijoje (kurios turto deklaracijos duomenys iki minėto GTDĮ pakeitimo nebuvo skelbiami) 2020 m. gruodžio 31 d. eitų pareigų. Deklaruodamas 2020 m. gruodžio 31 d. turimą turta, Valstybės kontrolės darbuotojas įrašo 534 pareigybės kodą, o jo sutuoktinė (valstybės tarnautoja) – 588 kodą (bet ne 701 kodą, nurodytą 2019 m. turto deklaracijoje).

3. Valstybės kontrolės darbuotojas (ne valstybės tarnautojas) ir jo sutuoktinė iki 2020 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XIV-139 įsigaliojimo neturėjo pareigos deklaruoti turimą turta. 2021 m. gruodžio 31 d. jis tebedirba Valstybės kontrolėje. Deklaruodamas 2021 m. gruodžio 31 d. turimą turta, Valstybės kontrolės darbuotojas turto deklaracijoje įrašo 534 pareigybės kodą, o jo sutuoktinė – 588 kodą.

Visų šių asmenų pateiktų turto deklaracijų duomenys yra skelbiami.

Dėl kandidatuojančių į pareigas, priimtų į pareigas, nustousių eiti pareigas Valstybės kontrolėje asmenų turto deklaravimo.

Prievolė deklaruoti praėjusių kalendorinių metų gruodžio 31 d. turimą turta yra nustatyta kandidatams į pareigas, nurodytas GTDĮ 2 str. 1 d. 5-23, 29-35 punktuose (išskyrus jau deklaravusius kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais kandidatuojama gruodžio 31 d. turimą turta).

Nuo 2021 m. liepos 1 d. tokia pareiga atsiranda ir asmenims, kandidatuojančioms į Valstybės kontrolę⁸. Kandidatai į valstybės tarnautojo ar kitas pareigas Valstybės kontrolėje turto deklaracijose turi įrašyti 602 pareigybės (priežasties) kodą ir mokesčių administratoriui deklaracijas pateikti per 7 kalendorines dienas nuo prašymo kandidatuoti į pareigas pateikimo dienos.

⁷ Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

⁸ Kandidatai į Valstybės kontrolės valstybės tarnautojus tokią pareigą turėjo ir anksčiau.

Be to, pareiga deklaruoti turtą nustatyta ir paskirtiems į GTDĮ 2 str. 1 d. 5-23, 29-35 p. nurodytas pareigas asmenims ir jų šeimų nariams, kurie praėjusių kalendorinių metų turto deklaracijas mokesčių administratoriui pateikti privalo per 30 dienų nuo paskyrimo į pareigas dienos. Pareigas Valstybės kontrolėje pradėję eiti valstybės tarnautojai (nuo 2021 m. liepos 1 d. – ir kiti darbuotojai) teikiamose turto deklaracijose turi įrašyti 900 pareigybės kodą, o jų šeimų nariai – 980 kodą.

Jeigu tų metų turto deklaracija dėl kokių nors priežasčių jau buvo pateikta, pakartotinai vien dėl kandidatavimo ar paskyrimo (priėmimo) į pareigas jos teikti nebereikia.

Valstybės kontrolėje pareigas nustoję eiti valstybės tarnautojai (nuo 2021 m. liepos 1 d. – ir iš pareigų Valstybės kontrolėje atleisti kiti darbuotojai) ir jų šeimų nariai, tų metų, kuriais jie nustojo eiti pareigas, turto deklaracijas pateikti privalės iki kitų kalendorinių metų gegužės 1 dienos.

Nustojusių eiti pareigas Valstybės kontrolėje valstybės tarnautojų (kitų darbuotojų) turto deklaracijose įrašomas 901 pareigybės (priežasties) kodas, o jų šeimų narių – 981 kodas.

Dėl metinių pajamų deklaravimo.

Be minėtų GTDĮ nuostatų, pareigą deklaruoti turtą turintiems nuolatiniais Lietuvos gyventojams (įskaitant šeimų narius) yra privaloma deklaruoti metines pajamas⁹ GPMĮ¹⁰ nustatyta tvarka. Praėjusių kalendorinių metų metinė pajamų mokesčio deklaracija¹¹, laikantis GTDĮ nustatytų turto deklaracijos pateikimo terminų, mokesčių administratoriui turi būti pateikta vien dėl paties nuolatinio Lietuvos gyventojų ar jo šeimos nario praėjusiais kalendoriniais metais eitu GTDĮ 2 str. 1 d. 5-23, 29-35 punktuose nurodytų pareigų, kandidatavimo, paskyrimo ar priėmimo į tas pareigas.

Valstybės kontrolės darbuotojai, pagal GTDĮ nuostatas turintys pareigą deklaruoti 2020 m. gruodžio 31 d. turimą turtą, ir jų šeimų nariai iki 2021 m. gegužės 3 d. turės pateikti ir 2020 m. mokestinio laikotarpio metines pajamų mokesčio deklaracijas.

Dėl duomenų apie Valstybės kontrolės darbuotojus pateikimo VMI prie FM.

GTDĮ 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad „Įmonės, įstaigos ir organizacijos, įgaliotos tvarkyti šio straipsnio 1 dalies 5-16, 23, 29, 30, 33 punktuose nurodytų gyventojų duomenis, jeigu šie duomenys nėra pateikti valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančiais įstaigais, turi pateikti centriniam mokesčio administratoriui gyventojų, paskutiniiais praėjusiais kalendoriniais metais ėjusių šio straipsnio 1 dalies 5-16, 23, 29, 30, 33 punktuose nurodytas pareigas, taip pat kandidatavusių, priimtų, išrinktų ar paskirtų į šias pareigas gyventojų vardinius sąrašus.“

Šių gyventojų paskutinių praėjusių kalendorinių metų vardiniai sąrašai pateikiami iki einamųjų kalendorinių metų vasario 1 dienos.

Iki 2022 m. vasario 1 d. Valstybės kontrolė turėtų pateikti vardinius sąrašus 2021 m. kandidatavusių, priimtų, išrinktų ar paskirtų į pareigas Valstybės kontrolėje asmenų, kurių duomenys nėra pateikti valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančiais įstaigais. 2021 m. sąrašė nereikia pateikti duomenų apie tuos darbuotojus (ne valstybės tarnautojus), kurie kandidatavo, buvo priimti ar paskirti į pareigas, bet atleisti iš pareigų dar iki 2021 m. birželio 30 dienos.

Duomenys teikiami Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. VA-128 „Dėl Gyventojų, privalančių deklaruoti turtą, vardinių sąrašų deklaracijos FR0002 formos ir jos priedų užpildymo, teikimo ir tikslinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Viršininkė

Edita Janušienė

⁹ Neatsižvelgiant į tai, kokios pajamos buvo gautos ir ar iš viso jų buvo gauta.

¹⁰ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

¹¹ Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VA-93.